

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामध्ये
दिनांक १.११.२००५ रोजी किंवा
त्यानंतर नियुक्त झालेल्या व
परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन
योजना (DCPS)/राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन
योजना (NPS) लागू असलेल्या
अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांना वित्त
विभागाच्या दिनांक ३१.०३.२०२३ च्या
शासन निर्णयातील तरतूदी लागू
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: मजीप्रा-११२३/प्र.क्र.१९६/पापु-२३
७ वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय इमारत संकुल
क्रॉफर्ड मार्केटजवळ, लोकमान्य टिळक मार्ग,
नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००९
तारीख: १७ ऑक्टोबर, २०२३

वाचा :-

- १) महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण अधिनियम, १९७६.
- २) नगर विकास विभाग पत्र क्र. एओडी-१३८२/४८/सीआर-२४१/युडी.१५, दिनांक २१.०९.१९८४.
- ३) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: अंनियो-२०५/प्र.क्र.१२६/सेवा-४, दिनांक ३१.१०.२००५.
- ४) परिपत्रक, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, क्रमांक: मजीप्रा/वित्त-२/पअंनिवेयो/५३०, दिनांक १४.०५.२०१०.
- ५) शासन निर्णय, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग क्रमांक: मजीप्रा-२०१४/प्र.क्र.३३(अ)/पापु-२३,
दि.२३.०३.२०१७.
- ६) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: अंनियो-२०१७/प्र.क्र.२९/सेवा-४, दि.२९.०९.२०१८
- ७) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: रानियो-२०२२/प्र.क्र.३४/सेवा-४, दि.३१.०३.२०२३
- ८) शासन शुद्धीपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक: रानियो-२०२२/प्र.क्र.३४/सेवा-४, दि.२०.०४.२०२३
- ९) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक: रानिप्र-२०२३/प्र.क्र.५७/सेवा-४, दि.२४.०८.२०२३

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण अधिनियम, १९७६ अन्वये महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाची स्थापना
करण्यात आली आहे. तसेच प्राधिकरणातील कर्मचाऱ्यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम,
१९८२ लागू करण्यास संदर्भाधीन दिनांक २१.०९.१९८४ च्या पत्रान्वये तत्कालीन नगर विकास
विभागामार्फत मान्यता देण्यात आली आहे. दिनांक १.११.२००५ रोजी किंवा त्यानंतर राज्य शासनाच्या

सेवेत नियुक्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांना परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना (DCPS)/राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजना (NPS) लागू केली आहे. त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामध्ये दिनांक १.११.२००५ रोजी किंवा त्यानंतर नियुक्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांना प्राधिकरणाने संदर्भाधीन दिनांक १४.०५.२०१० च्या परिपत्रकान्वये ही योजना लागू केली आहे. परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना (DCPS)/राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजना लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतनाचे अंशराशीकरण) नियम, १९८४ व सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीचे लाभ अनुज्ञेय ठरत नाहीत.

२. आता, वित्त विभागाने संदर्भाधीन दिनांक ३१.०३.२०२३ च्या शासन निर्णयान्वये दिनांक १.११.२००५ रोजी किंवा त्यानंतर शासन सेवेत नियुक्त झालेल्या राज्य शासनाच्या सेवेतील परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना (DCPS)/राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजना (NPS) लागू असलेल्या कर्मचाऱ्याचा सेवा कालावधीत मृत्यू झाल्यास त्यांच्या कुटुंबास कुटुंब निवृत्तीवेतन आणि मृत्यू उपदान व रुग्णता सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यास रुग्णता निवृत्ती वेतन व सेवानिवृत्ती उपदान तसेच शासन सेवेतून निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्ती उपदान अनुज्ञेय केले आहे. तसेच अनुदानित संस्थांमधील कर्मचाऱ्यांना सदर निर्णय, योग्य त्या फेरफारांसह लागू राहील, असे वित्त विभागाने सूचित केले असून याबाबत संबंधित मंत्रालयीन विभागाने स्वतंत्र आदेश निर्गमित करण्याची कार्यवाही त्यांच्या स्तरावर करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत.

३. महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या सेवानिवृत्ती वेतनाचे दायित्व शासनाने संदर्भाधीन दिनांक २३.०३.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये स्वीकारले आहे. त्यामुळे परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना (DCPS)/राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजना (NPS) लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना वित्त विभागाने संदर्भाधीन दिनांक ३१.०३.२०२३ च्या शासन निर्णयान्वये व दिनांक २०.०४.२०२३ च्या शुद्धीपत्रकान्वये मंजूर केलेले लाभ महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणातील संबंधित अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामध्ये दिनांक १.११.२००५ रोजी किंवा त्यानंतर नियुक्त झालेल्या व परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना (DCPS)/राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजना (NPS) लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दिनांक ३१.०३.२०२३ च्या शासन निर्णयातील तरतूदी पुढीलप्रमाणे लागू करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

अ) कर्मचाऱ्याचा सेवेत असतांना मृत्यु झाल्यास त्याच्या कुटुंबाला कुटुंब निवृत्तीवेतन आणि मृत्यु उपदान

(ब) रुग्णता सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्याला रुग्णता निवृत्तीवेतन आणि सेवानिवृत्ती उपदान लागू करण्यात येत आहे

त्यानुसार सदर कुटुंब निवृत्तीवेतनधारकास व रुग्णता निवृत्तीवेतनधारकास महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ मधील तरतूदीप्रमाणे कुटुंब निवृत्तीवेतन / रुग्णता निवृत्तीवेतन लागू होईल.

क) तसेच प्राधिकरणाच्या सेवेतून निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्ती उपदान लागू करण्यात येत आहे.

वरील निर्णयानुसार प्रदान करण्यात येणाऱ्या सेवानिवृत्ती उपदान व मृत्यु उपदानाच्या प्रयोजनार्थ सद्यःस्थितीत महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ मधील तरतूदी लागू राहील. ”

२. वित्त विभागाने संदर्भाधीन दिनांक २९.०९.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये लागू केलेली सानुग्रह अनुदान योजना प्राधिकरणातील कर्मचाऱ्यांना लागू असणार नाही.

३. दिनांक १.११.२००५ ते या शासन निर्णयाच्या दिनांकापर्यंत मृत्यू पावलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबास मृत्यु उपदान, कुटुंब निवृत्तीवेतनाची थकबाकी तसेच नियमित कुटुंब निवृत्तीवेतन मिळण्यासाठी सदर शासन निर्णयासोबतचा नमुना-३ मधील विकल्प कार्यालय प्रमुखाकडे सादर करावा लागेल. त्यानुसार कुटुंब निवृत्तीवेतनधारकास त्याला मिळालेल्या सानुग्रह अनुदानाची रक्कम व परिभाषित निवृत्तीवेतन योजना/राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली अंतर्गत शासनाच्या अंशदानाची व्याज/लाभांसह रक्कम समायोजित करण्याच्या अटीवर कुटुंब निवृत्तीवेतनाचा लाभ अनुज्ञेय होईल. सदर रक्कम समायोजित झाल्यानंतर कुटुंब निवृत्तीवेतनधारकास नियमितपणे कुटुंब निवृत्तीवेतन अनुज्ञेय राहील.

४. परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना/राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली अंतर्गत सध्या कार्यरत असलेला व यापुढे प्राधिकरणाच्या सेवेत नियुक्त होणारा कर्मचारी यांनी त्यांचा सेवेत असताना मृत्यु झाल्यास किंवा रुग्णता सेवानिवृत्त झाल्यास, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ प्रमाणे कुटुंब निवृत्ती वेतन किंवा रुग्णता निवृत्ती वेतन अनुज्ञेय करण्याबाबत अथवा राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली अंतर्गत त्याची कायम निवृत्तीवेतन लेखा क्रमांक (PRAN) मध्ये जमा असलेली संचित रक्कम निवृत्तीवेतन निधी विनियामक व विकास प्राधिकरण यांनी वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार अनुक्रमे कुटुंबास किंवा त्याला मिळण्याबाबतचा सोबतचा नमुना-२ मध्ये विकल्प कार्यालय प्रमुखाकडे सादर करावा.

५. जे कर्मचारी महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ प्रमाणे कुटुंब निवृत्तीवेतन किंवा रुग्णता निवृत्तीवेतन अनुज्ञेय करण्याबाबतचा विकल्प सादर करतील त्यांनी नमुना-१ प्रमाणे कुटुंबाचा तपशील सादर करणे अनिवार्य राहील.

६. परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना/राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली लागू असलेल्या सर्व कर्मचाऱ्यांनी शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या आत वरील परिच्छेद (४) प्रमाणे विकल्प देणे बंधनकारक राहील. तसेच यापुढे प्राधिकरणाच्या सेवेत नियुक्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांनी उपरोक्तप्रमाणे विकल्प सेवेत नियुक्त झाल्यानंतर ८ दिवसांच्या आत सादर करणे आवश्यक राहील.

७. यानुषंगाने कार्यपद्धतीच्या सविस्तर सूचना स्वतंत्ररित्या निर्गमित करण्यात येतील.

८. वित्त विभागाने संदर्भाधीन दिनांक ३१.०३.२०२३ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय विभागाला प्रदान केलेल्या अधिकारान्वये, सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२३१०९१०४५०४७९२८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(गणेश पवार)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. विधानसभा / विधान परिषद सदस्य, सर्व
२. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई
३. संचालक (वित्त), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, सिडको भवन, नवी मुंबई
४. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ मुंबई (लेखा व अनुज्ञेयता)
५. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ मुंबई (लेखा परिक्षा)
६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ नागपूर (लेखा व अनुज्ञेयता)
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ नागपूर (लेखा परिक्षा)
८. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई

९. अधिदान व लेखा अधिकारी, अधिदान व लेखाधिकारी कार्यालय, वांद्रे, मुंबई
१०. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
११. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग, (व्यय-३, सेवा-४ व अर्थसंकल्प-१८)
१२. कार्यासन पापु-०४ व पापु-२०, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
१३. निवड नस्ती कार्यासन पापु-२३

नमुना १
कुटुंबाचा तपशील

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या सेवेतील कर्मचाऱ्याचे नाव	:
पदनाम	:
जन्मतारीख	:
नियुक्तीचा दिनांक	:

.....रोजी माझ्या कुटुंबात* असलेल्या सदस्यांचा तपशील

अनुक्रमांक	कुटुंबातील सदस्याचे नाव *	जन्मतारीख	कर्मचाऱ्याशी असलेले नाते	कार्यालय प्रमुखाची सही	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१					
२					
३					
४					
५					
६					

वरील तपशिलात कोणतीही भर पडल्यास किंवा फेरबदल झाल्यास त्यासंबंधीची माहिती कार्यालय प्रमुखास/लेखापरीक्षा अधिकाऱ्यास कळवून हा तपशील अद्यावत ठेवण्याची मी याद्वारे हमी घेतो.

ठिकाण:

दिनांक:

कर्मचाऱ्याची सही

*या प्रयोजनासाठी "कुटुंब" याचा अर्थ, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ यातील नियम ११६ (१६) (बी) यात व्याख्या केल्याप्रमाणे असलेले "कुटुंब" असा होतो.

टीप.- पती व पती यामध्ये अनुक्रमे न्यायिक फारकत घेतलेल्या पत्नीचा व पतीचा समावेश होतो.

सेवेत असताना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणातील कर्मचारी विकलांगतेमुळे प्राधिकरणाच्या सेवेकरिता असमर्थ ठरल्यास /मृत्यू पावल्यास त्याला अनुज्ञेय लाभ मिळण्याबाबतचा विकल्प

मी,..... याद्वारे विकल्प देत आहे की, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या सेवेत असताना विकलांगतेमुळे प्राधिकरणाच्या सेवेकरिता असमर्थ ठरल्यास / मृत्यू पावल्यास मला / माझ्या कुटुंबास महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ अनुसार लाभ देण्यात यावेत.

अथवा

मी,..... याद्वारे विकल्प देत आहे की, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या सेवेत असताना विकलांगतेमुळे प्राधिकरणाच्या सेवेकरिता असमर्थ ठरल्यास / मृत्यू पावल्यास मला / माझ्या कुटुंबास राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली अनुसार लाभ देण्यात यावेत.

कर्मचाऱ्याची स्वाक्षरी
नाव
पदनाम
कार्यालयाचे नाव व पत्ता

ठिकाण :

दिनांक:

हा विकल्प दिल्यामुळे यापूर्वी दिलेला विकल्प रद्द समजण्यात यावा.

*आवश्यक नसेल ते खोडावे.

कार्यालय प्रमुख यांनी भरावे

विकल्प प्राप्त झाल्याचा दिनांक .....

याबाबतची नोंद सेवापुस्तकामधील पृ. क्र. /प. वि. वर घेण्यात आली आहे.

कार्यालय प्रमुखाची सही व शिकका

विकल्प स्थिकारल्याची प्रत संबंधित कर्मचाऱ्यास देण्यात यावी.

नमुना - ३

परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना/राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचा-यांना दि.०१/११/२००५ ते आजपर्यंतच्या कालावधीत रुग्णता सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचा-यांनी/ मृत्यु झालेल्या कर्मचा-यांच्या कुटुंबियांनी द्यावयाचा विकल्प

मी,..... याद्वारे विकल्प देत आहे की, मला माझ्या राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणालींतर्गत लाभ देण्यात यावे.

अथवा

मी,..... याद्वारे विकल्प देत आहे की, मला महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ अंतर्गत लाभ देण्यात यावे. सदर लाभ अनुज्ञेय करताना परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना/ राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली अंतर्गत देण्यात आलेले लाभ समायोजित करण्यात यावे.

रुग्णता निवृत्त झालेल्या कर्मचा-यांची स्वाक्षरी
कुटुंब निवृत्तीवेतनधारकाची स्वाक्षरी